

SKÖTSELPLAN

Gäller ej som allmänt råd sedan
2002-12-03.
Gäller som skötselplan.

[Allmänna råd/Naturvårdsverket; 85:12]

Skötselplan för Dalby Söderskogs nationalpark

Naturvårdsverket

Beställningsadress:
Liber distribution
Kundtjänst
162 89 Stockholm
Telefon: 08-739 91 30

ISBN 91-620-0009-8
ISSN 0282-7271

Ansvarig utgivare: Ingvar Bingman
Informationsenheten
Statens naturvårdsverk
Box 1302
171 25 Solna

Tryckeri: Ingemar Roos AB, Stockholm 1985

FÖRORD

Enligt 5 § naturvårdsförordningen - NVF (1976:484) -- meddelar statens naturvårdsverk närmare bestämmelser för naturvårdsförvaltningen av nationalpark. Innan ansvaret för nationalparkerna överfördes från domänverket till naturvårdsverket upprättades en skötselplan för Dalby Söderskog, vilken fastställdes av domänverket 1974. Föreliggande skötselplan är upprättad enligt naturvårdsverkets Råd och Riktlinjer - Skötselplaner för naturvårdsobjekt (RR 1982:2) - och ersätter domänverkets gamla plan. Skötselplanens primära syfte är att vara ett praktiskt handlingsprogram för naturvårdsverket och naturvårdsförvaltaren att nyttja i samband med disposition och skötsel av nationalparken.

Byrådirektör Stefan Malmberg har svarat för att ta fram underlagsmaterialet. Skötselplanen har fastställts genom beslut den 21 augusti 1985 av generaldirektören.

Solna i augusti 1985

Statens naturvårdsverk

Skötselplan för nationalparken Dalby Söderskog i Malmöhus län

INNEHÅLLSFÖRTECKNING		sid
I	<u>ALLMÄN BESKRIVNING</u>	1
1	ADMINISTRATIVA DATA	1
2	RIKSDAGENS OCH REGERINGENS BESLUT OM NATIONALPARKEN	2
3	GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER	3
3.1	<u>Grunden för beslutet</u>	3
3.2	<u>Föreskrifter</u>	3
3.3	<u>Skötselplan</u>	3
3.4	<u>Förslag till nya föreskrifter</u>	4
4	ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	5
4.1	<u>Naturförhållanden</u>	5
4.2	<u>Kulturhistoriska förhållanden</u>	8
4.2.1	Tidigare markanvändning	8
4.2.2	Fornlämningar	9
4.3	<u>Tillgänglighet</u>	10
4.4	<u>Anläggningar och service för friluftslivet</u>	10
4.5	<u>Tillsyn</u>	11
4.6	<u>Källuppgifter</u>	11
II	<u>PLANDEL</u>	12
1	DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN	12
1.1	<u>Övergripande mål</u>	12
1.2	<u>Generella riktlinjer</u>	13
	<u>Avverkningar</u>	13
	<u>Stormfällningar</u>	13
	<u>Almsjuka</u>	13
	<u>Gärdesgårdar</u>	13
	<u>Faunavård och jakt</u>	14
	<u>Forskning, dokumentation</u>	14
1.3	<u>Behandling av skötselområden</u>	15
	<u>Skötselområde 1</u>	15
	<u>Skötselområde 2</u>	15
	<u>Skötselområde 3</u>	15
	<u>Skötselområde 4</u>	16

2	ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV	17
2.1	<u>Övergripande mål</u>	17
2.2	<u>Riktlinjer och åtgärder</u>	17
2.2.1	Tillgänglighet - kommunikationer	17
2.2.2	Friluftsanordningar	17
	<u>Stigar</u>	17
	<u>Handikapps- och barnvagnsvänlig stigslinga</u>	18
	<u>Rastbord och bänkar</u>	18
	<u>Parkeringsplats</u>	18
	<u>Sanitära anordningar</u>	19
2.2.3	Renhållning	19
2.2.4	Information	19
	<u>Informationsskyltar</u>	19
	<u>Folder</u>	19
	<u>Naturstig</u>	19
	<u>Hästhagevallen</u>	19
	<u>Annan information</u>	20
2.2.5	Utmärkning av nationalparkens gräns	20
3	TILLSYN	21
4	DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER	22
5	FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN	23
5.1	<u>Ekonomisk utredning</u>	23
5.2	<u>Finansiering av naturvårdsförvaltningen</u>	23
6	ÅTGÄRDSPROGRAM FÖR ENGÅNGSÅTGÄRDER	24
7	LITTERATURFÖRTECKNING	25
7.1	<u>Geologi</u>	25
7.2	<u>Botanik</u>	25
7.2.1	<u>Skog</u>	25
7.3	<u>Allmänt</u>	26
7.4	<u>Övrigt</u>	27

BILAGOR

- Bilaga 1: Skötselområden
- Bilaga 2: Friluftsanordningar
- Bilaga 3: Befintliga stigar
- Bilaga 4: Stigar som slopas
- Bilaga 5: Kvarvarande stigar

- Bilaga 6: Blankett för dokumentation
av utförda åtgärder
- Bilaga 7: Skötselplan från 1974
- Bilaga 8: Utdrag från registerkartan
- Bilaga 9: Fornvårdsplan
- Bilaga 10: Registreringsblankett med bl a en
sammanfattning
- Bilaga 11: Naturvårdsverkets nationalparks-
karta

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 ADMINISTRATIVA DATA

Nationalparkens namn: Dalby Söderskog

Objektnummer: 12 - 01 - 001

Beslutsdatum: 1918-06-07

Län: Malmöhus

Kommun: Lund

Registerområde: Dalby

Fastighet: Dalby 60:33

Läge: Topografiska kartbladet 2C 30, ekonomiska kartan 2C 4i

Area: 36 ha

Areans fördelning på naturtyper: lövblandskog: 35 ha

boskog: 1 ha

Markägare: Staten genom statens naturvårdsverk

Naturvårdsförvaltare: Domänverket

2 RIKSDAGENS OCH REGERINGENS BESLUT OM
 NATIONALPARKEN

Dalby Söderskog avsattes som nationalpark den 7 juni 1918 (SFS 1918:631).

Reglementet för Dalby Söderskog fastställdes av Kungl. Maj:t den 28 oktober 1960 (SFS 1960:764). Reglementet ändrades den 6 december 1968 (SFS 1968:677).

3 GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

3.1 Grunden för beslutet

I reglementet för nationalparken (SFS 1960:674) anges att "Dalby Söderskogs nationalpark, som har tillkommit i syfte att bevara ett område med sydsvensk lövskog i väsentligen oförändrat skick, skall vårdas och förvaltas i överensstämmelse med detta syfte".

3.2 Föreskrifter

Enligt 2 § i reglementet skall, med det undantag som framgår av 6 § första stycket naturvårdslagen den 11 december 1964 (nr 822), det vara förbjudet att

förstöra eller skada markens yta eller fast naturföremål så ock att bortföra mineral;

fälla eller skada växande eller döda träd eller buskar så ock att plocka bär annat än för omedelbar förtäring eller eljest borttaga växter eller växtdelar;

jaga, fånga eller avsiktligt döda vilda djur så ock att skada eller bortföra ägg, rom eller bo;

tälta eller göra upp eld;

medföra okopplad hund;

nyttja motordrivet fordon.

3.3 Skötselplan

Domänverket fastställde den 21 mars 1974 skötselplan för parken.

3.4 Förslag till nya föreskrifter

Inom jordbruksdepartementet pågår ett arbete med att tillskapa en s k nationalparksförordning. När denna träder i kraft upphör det gamla reglementet. Naturvårdsverket har därför upprättat förslag till nya föreskrifter vilka remissbehandlats samtidigt med föreliggande skötselplan.

4 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

4.1 Naturförhållanden

Nationalparken omfattar ca 36 ha. Parken är belägen 10 km öster om Lund invid Dalby samhälle. I anslutning till nationalparken ligger naturreservatet Dalby Norreskog.

Genom Söderskogen flyter en bäck, som rinner in i området vid dess östra hörn på omkring 66 m över havet och rinner ut i den sydvästra delen, där höjden är omkring 51 m. De högsta partierna inom Söderskogen når en höjd av ca 75 m. De delar, som ligger nordväst - norr om bäckdalen, sluttar mot sydväst, medan området sydost - söder om dalen har en nordvästlig lutning.

Hela Söderskogen täcks av baltisk morän, karakteriserad av hög kalk- och lerhalt och av fattigdom på stenblock. Moränens ytlager är mer eller mindre starkt lerhaltiga. I nordöst och sydväst är lerhalten störst. Den baltiska moränen är i öster tunnast och når där endast ett par meter i mäktighet. Den isström, som lagrade denna morän ovanpå den steniga och kalkfattiga nordostmoränen, nådde endast obetydligt öster om Söderskogen. Den ovan nämnda bäcken har i sitt övre lopp skurit sig igenom den ganska tunna baltiska moränen, nått ner i nordostmoränen och på dess botten finns en mängd block och stenar, som härstammar från nordostmoränen. Gränsen mellan nordostmorän och baltisk morän är i denna del av bäcken mycket tydlig. I bäckens nedre lopp, har bäcken skurit sig ned och bildar en djup ravin. Där har således en vida större mängd fint material transporterats bort, men restblocken är där få, beroende på att bäcken här skurit igenom ett tjockare täcke av baltisk stenfattig morän.

Dalby Söderskog domineras i dag av fyra träslag - alm, ask, bok och ek. Eken satte tidigt sin prägel på området men har nu fått ge vika för alm och ask. Almen är idag det dominerande trädslaget och utvecklingen pekar mot ett allt mer ökat övertag för almen. Trädslagen förekommer mestadels blandade och endast boken

bildar på några platser enhetliga bestånd. Av övriga trädslag kan nämnas al, björk, hästkastanj, lind och lönn.

Buskskiktet är välutvecklat i Söderskogen. Men det är endast inom några få delar av skogen som det blir riktigt tätt och kompakt. Hassel och hagtorn är fortfarande rikligt förekommande, men det är ändå almen som idag dominerar buskskiktet.

Fältskiktets vegetation visar en mycket markant och karaktäristisk skiftning under vår och sommar. Floran är under våren mycket rik med stora sammanhängande mattor av vitsippa och gulsippa. Svalört och vårlök är också framträdande. Söderskogens stora våratraktion är annars den skånska nunneörten, som framförallt i skogens södra del förekommer mycket rikligt. Under sommaren domineras skogen helt av skogsbingel. Inom vissa delar kan ibland även kirskaal eller gulplister förekomma rikligt.

Genom den stora besöksfrekvensen och den dåliga kanaliseringen av besökare slits vegetationen kraftigt, framförallt genom att nya stigar kontinuerligt uppstår.

Sedan nationalparken bildades 1918 har som tidigare antytts stora förändringar ägt rum framförallt vad avser trädsammansättningen. Lennart Lindgren (1971) har behandlat bl a detta i en forskningsrapport. Skogstaxeringar har genomförts 1909, 1916, 1935 och 1970. En sammanfattning redovisas i nedanstående tabell. Tabellen visar klart ekens tillbakagång i parken, endast 1 000 stammar 1970 mot 2 300 1909. Alm och ask ökar kontinuerligt inom diameterklasserna över 20 cm. Bok och övriga trädslag visar ingen nämnvärd förändring. Vilken framtid Söderskogen går till mötes framgår tydligt av stamantalet i diameterklassen 10-20 cm. Endast 11 stammar är noterade för eken 1970 mot 4 500 för almen. 1935 var hasseln dominerande i buskskiktet. 1970 har istället almen intagit denna plats. Hasseln har i stort sett oförändrad förekomst. Antalet arter i fältskiktet har under perioden 1925 - 1970 minskat från 208 till 122, d v s drygt 40 %. Förklaringar till artminskningen är att söka i Söderskogens återgång till en sluten naturskog, d v s en igenväxningsprocess. Sannolikt har fält-

skiktsvegetationen nu stabiliserat sig, och en ytterligare minskning av artantalet är mindre trolig.

Taxeringsår	1909	1916	1935	1970
Stamantal st				
Ek	2318	1237	1353	1010
Bok	781	674	822	783
Ask	879	690	1376	1624
Alm	2036	1578	2266	2975
Övriga	189	28	374	362
Summa	6203	4207	6191	6754
Kubikmassa				
(m ³ på bark)				
Ek	4380	2782	3364	3533
Bok	765	851	1195	2180
Ask	905	1207	1541	2625
Alm	1944	2171	2721	4433
Övriga	96	18	156	270
Summa	8090	7029	8977	13041

Söderskogen är mycket fågelrik. I samband med en inventering, Erlinge (1980), konstaterades att totalt 33 arter häckar i nationalparken. Fågelantalet utgjorde 700 par d v s ca 20 per hektar. Av de 700 paren var 200 par starar. Förutom stararna kan nämnas bl a större hackspett, spillkråka, gröngöling, ormvråk, kattuggla samt en mängd sångare. I synnerhet s k hålbbyggare synes trivas i Söderskogen.

Beträffande däggdjuren kan nämnas att det finns en mindre rådjursstam som alternerar mellan Dalby Söderskog och Norreskog. Sannolikt finns en intressant skalbaggsfauna bunden till döda och döende ädla lövträd, dock saknas inventering. Vad avser fjärilsfaunan, har denna delvis inventerats, varvid det sällsynta nattflyet *Monima munda*, monofag på alm, har påträffats.

4.2 Kulturhistoriska förhållanden

4.2.1 Tidigare markanvändning

Under medeltiden ägdes Söderskogen av Augustinerklostret i Dalby, som lät sina och det danska hovets hästar beta i skogen, då benämnd Hästhagen. Efter den danska reformationen försvann betet och skogen växte igen till ett hasselsnår. Att det fanns alm, ek och bok i området är också belagt. På 1590-talet höggs hasslarna bort på konung Christian IV:s order.

Från inledningen av 1600-talet har ett stuteri legat i Dalby och hästar kom åter till Söderskogen. Efter att Skåne blivit svenskt genom freden i Roskilde 1658 utökades stuteriet i Dalby och stuteriet i Flyinge anslöts till detta. Hästarna kom från de skånska adelsgårdarna. Vid 1600-talets slut bestod Söderskogen av ek och bok med hagtorn och hassel i buskskiktet.

I början på 1700-talet lades stuteriverksamheten ner och samtidigt vidtog stora huggningar i Söderskogen. Det berodde på att virket höll på att ta slut i den angränsande Skrylleskogen, som under tidigare sekel varit det största skogskomplexet i västra Skåne. Därtill kom Karl XII:s krig mot Norge, vilket drabbade Söderskogen hårt. Hästar från hela Skåne, avsedda för fältttåget, uppsamlades till skogen som i det närmaste utraderades.

Efter krigsåren växte en ny generation skog upp. De äldsta ekbjässarna i Söderskogen stammar från denna tid. Denna nya skog fick utvecklas relativt ostört. Senare när skogen blev mera sluten fick eken problem att förnygra sig. Det tidigare risgärdet kring Hästhagen ersattes vid mitten av 1700-talet med ett stengärde och skogen behövde inte längre lida av täkten av ris.

1816 upphörde hästbetet helt i Söderskogen, resten av seklet gick det mest oxar i den. Stuteriet flyttades till Flyinge. Samtidigt utsattes Söderskogen för kraftiga uthuggningar. Topptorr ek och bok från kring 1600 och en del andra träd samt hela buskskiktet

av hagtorn, hassel avverkades. Stora mängder hagtorn forslades över till Flyinge, där den nyttjades till utfyllnad av kärrmark och till hägnader.

På 1830-talet utgjordes skogen av medelålders träd och läget var alltså vitt skilt från det som rådde hundra år tidigare. Skogen fick nu frodas fram till slutet av seklet då nya avverkningar genomfördes. Dessa föranledde att Lunds botaniska förening hemställde hos Kungl. Vetenskapsakademien, 1904, att skogen borde skyddas.

1914 övertogs Dalby Söderskog av domänstyrelsen. Avverkningar genomfördes i Söderskogen 1914-1916. Dessa och planer på ytterligare avverkningar utsattes för kraftig kritik. Denna föranledde Kungl Maj:t att besluta att efter 1 december 1916 fick inga avverkningar genomföras. 1918 avsattes Dalby Söderskog till nationalpark. Under åren 1960-1963 genomfördes avverkningar av domänverket i form av gallringar, i syfte att gynna kraftiga ekar och äldre träd. Norra fjärdedelen av skogen undantogs från dessa avverkningar. År 1976 företogs också en lättare gallring samt utfördes viss röjning av framförallt ask längs bäcken och i Stora Kroppekärr. Under senare år har även röjningar utförts av ansvarig för kulturminnesvården på den s k Hästhagevallen.

4.2.2 Fornlämningar

Inom nationalparken är den s k Hästhagevallen belägen. Det är en sluten vallanläggning, som består av en jordvall med en utanför löpande grav, vars ursprungliga medelbredd kan ha varit 4 a 5 meter och djup ca en meter. Vallgraven omsluter en areal av ca 18 ha och har formen av en femhörning. Vallens längd är ca 1 650 m.

Olika hypoteser är framlagda om jordvallens tidigare betydelse. Bertil Lindquist (1938) menar att en gammal hednisk kultplats funnits vid Dalby. Detta anser han vara den mest sannolika förklaringen till Hästhagevallen. Tre påträffade större, in till det vallomgärdade området förda stenblock (belägna inom natio-

nalparken), anför Lindquist som stöd för hypotesen om hedniska kultbruk på platsen, liksom några i folkmun bevarade sägner om platsen. Lindquist karakteriserar Hästhageanläggningen som en fornborg vars strategiska betydelse varit mindre än dess kultiska och administrativa. Rausing (1970) däremot karakteriserar Dalby Söderskog som platsen för den största förhistoriska borgen på Sveriges fastland. Rausing ser inte vallanläggningen som en tillfällig flyktborg e dyl, utan anser att den utgjorde en permanent boplats, närmast att betrakta som ett naturvuxet stadssamhälle av samma struktur (invallad stad med kungsgård i närheten) som Birka och Hedeby, samtida med dessa och halvvägs i storlek mellan dem. Denna "stad" ses som en föregångare till Lund, som t o m skall ha fått sin första befolkning, när Dalby Söderskog på kunglig befallning tömdes på folk och flyttades till Lund.

Oavsett vallanläggningens ännu oklara karaktär och funktion såsom fornborg, kultplats, boplats, stadssamhälle, o s v, finns vissa indikationer på nedlagda, sannolikt medeltida bebyggelser i mer eller mindre nära anslutning till Dalby Söderskog.

4.3 Tillgänglighet

Nationalparken är belägen ca 10 km öster om Lund. Den nås via avfart från riksväg 16 mellan Lund och Dalby. P-plats finns vid entréen. Flera strövstigar går igenom skogen.

4.4 Anläggningar och service för friluftslivet

- parkeringsplats
- strövstig
- bord och bänkar
- informationstavlor
- folder

4.5 Tillsyn

Domänverket utövar tillsynen av nationalparken.

4.6 Källuppgifter

På sidan 25 finns förteckning över litteratur m m som rör nationalparken.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK

1.1 Övergripande mål

Tanken bakom att avsätta Dalby Söderskog som nationalpark var att i ett väsentligen oförändrat skick bevara ett exempel på sydsvensk lövskog. Genom Bertil Lindqvists arbete under 1930-talet fick området också en mycket grundlig växtekologisk beskrivning. Samtidigt stod det klart att om man med "väsentligen oförändrat skick" avsåg tillståndet i skogen vid tiden för avsättandet som nationalpark, så kunde en sådan målsättning inte uppfyllas. Tvärtom visade det sig att hela skogen var stadd i en mycket dynamisk utveckling väsentligen betingad av den sekundära vegetationssuccession som startade i och med betets upphörande i början på 1800-talet, men som också påverkades av de avverkningar som företogs under detta sekels första decennier. Det har också klart visats att denna sekundära vegetationsutveckling sedan 1930-talet i stort sett har följt de prognoser som Bertil Lindqvist uppställde, något som visats i arbeten av bl a Malmer, Lindgren och Persson (1978) och Persson (1980). Vid nationalparkens avsättande 1918 hade det förmodligen funnits en viss valfrihet ifråga om skötselriktningen, d v s antingen inrikta den på att bevara det successionsstadium som då existerade eller att låta utvecklingen gå emot ett mera naturskogsliknande klimaxsamhälle. Eftersom inga åtgärder då sattes in för att bevara det existerande successionsstadiet har utvecklingen fortsatt enligt det sistnämnda alternativet och i dag finns ingen handlingsfrihet, utan denna utveckling måste i princip fullföljas.

Det övergripande målet skall vara att skogen i huvudsak fritt får utvecklas mot naturskog.

Oavsett denna målsättning skall vissa mindre skogliga ingrepp få göras av estetiska och kulturminnesvårdsskäl, bl a för att gynna vissa gamla, ståtliga ekar och bokar samt för att på vissa

platser framhäva den s k Hästhagevallen. Dessutom skall alla inkommande barrträd och främmande trädslag, t ex sykomorlönn avverkas inom hela nationalparken.

1.2 Generella riktlinjer

Avverkningar

Avverkningar får utföras endast under höst och vinter. Allt avverkningsavfall skall skäras ner och kvarlämnas eller läggas på stigar som skall upphöra.

Stormfällningar

För att förhindra omfattande stormfällningar är det angeläget att stormfasta bryn finns runt Söderskogen. Förvaltaren skall därför hålla uppsikt på brynen. Om åtgärder skulle behöva vidtas i syfte att bibehålla stormfastheten skall diskussion härom tas upp med naturvårdsverket. Målsättningen skall dock vara att brynen så långt möjligt skall lämnas utan några åtgärder. Naturvårdsförvaltaren skall även i övrigt följa vindens påverkan på Söderskogen och rapportera till naturvårdsverket förhållanden som kan äventyra trädbeståndet.

Almsjuka

Beskrivning: En aggressiv form av almsjuka har etablerat sig i södra Skåne i första hand runt Örups almskog. Viss spridning sker från detta område.

Åtgärd: Förvaltaren rapporterar till naturvårdsverket om sjukdomen sprider sig på sådant sätt i Skåne att den kan anses hota almskogen i nationalparken.

Gärdesgårdar

Beskrivning: Stengärdesgård finns runt hela Söderskogen utom mot den öppna betesmarken i öster där det finns en trögärdesgård.

Åtgärder: Både sten- och trögärdesgården underhålls kontinuerligt.

Faunavård och jakt

All jakt är förbjuden. Parken skall undantas från aktiva viltvårdsåtgärder. Vid avverkningar och röjningar skall hänsyn tas till hålbbyggande fåglar och annan fauna genom i möjlig mån kvarlämnande av ihåliga träd samt fruktbarande träd och buskar.

Forskning, dokumentation

Beskrivning: En av grundtankarna bakom nationalparksinstitutet var att nationalparkerna skall tjäna som orörda referensområden för forskningen. På grund av närheten till Lund och universitetet har många undersökningar av både vetenskaplig som av mer populär karaktär genomförts genom åren i Dalby Söderskog. Huvuddelen har varit naturvetenskapliga, men även undersökningar rörande kulturhistoria samt friluftslivet har genomförts. Se för övrigt litteraturförteckningen. I norra delen av nationalparken har programmet för miljö kvalitetsövervakning, PMK, lagt ut en provruta på 40 x 40 m. Dess ungefärliga läge har angetts på bilaga 1. Inom rutan kommer utvecklingen av träd-, busk- och fältvegetationen att följas inom överskådlig tid.

Mål: Naturvårdsverket tar initiativ till forskning som bedöms angelägen med hänsyn till kännedomen om och skötseln av nationalparken. Därutöver skall forskning i princip vara fri inom nationalparken förutsatt att den genomförs inom ramen för gällande syftet med parken.

Riktlinjer och åtgärder: Av stor betydelse för både forskningen och nationalparksförvaltningen är att naturförhållandena blir grundligt kartlagda. Renodlade inventeringar och faktainsamlingar bör därför främjas särskilt inom de fält där kunskaperna är bristfälliga. Inventeringar bör också genomföras med jämna mellanrum så att naturliga successioner och förändringar kontinuerligt följs, t ex bör florans och faunans utveckling följas. Det kan finnas skäl att i slutet av 1980-talet följa upp Lindqvists (1938) och Malmer, Lindgren, Perssons (1978) arbeten.

Naturvårdsverket upprättar i samråd med Kungliga vetenskapsakademien och universitetet ett undersöknings- och forsknings-

program för samtliga nationalparker, däribland Dalby Söderskog.

1.3 Behandling av skötselområden

Nationalparken har indelats i olika skötselområden. Skötselområdena har markerats på karta, bilaga 1. Närmare beskrivning av naturförhållandena i de olika delarna av parken finns redovisat i Lennart Lindgrens utredning och skötselplanen från 1974 (bilaga 7).

Skötselområde 1

Beskrivning: Fyra trädslag dominerar trädsiktet - alm, ask, bok och ek. Eken, som tidigare satt sin prägel på skogen får successivt vika för alm och ask. Öster om bäcken förekommer ett rent bokbestånd. Genom skötselområdet löper den s k Hästhagevallen.

Mål: Naturskog.

Åtgärder: Inga. Vad beträffar Hästhagevallen se skötselområde 2.

Skötselområde 2

Beskrivning: Jordvall, den s k Hästhagevallen, byggd under förhistorisk tid. Vallanläggningens tidigare funktion är oklar, en del menar att den framförallt nyttjats som kultplats medan andra anser att det varit en permanent boplats. Vallan sköts enligt en vårdplan som upprättats av riksantikvarieämbetet.

Mål: Bibehålla jordvallen i sitt nuvarande tillstånd.

Riktlinjer och åtgärder: Åtgärder får utföras enligt bilagd fornvårdsplan (bilaga 9). Kulturminnesvården svarar för kostnaderna för vården av vallanläggningen.

Skötselområde 3

Beskrivning: Ädellövblandskog. I anslutning till entréen finns flera mycket grova ekar.

Mål: Ett väl genomsiktligt område som domineras av ekarna.

Åtgärder: Avverka träd som konkurrerar med ekarna. Röja i busksiktet så att god genomsikt erhålles. Röjningsavfall lämnas kvar eller läggs på stigar som inte skall nyttjas. Brynet och ett mindre parti innanför detta får inte röras.

Skötselområde 4

Beskrivning: Den s k dansbanan utgöres av öppen mark med kraftig underväxt av hallon och nässlor.

Mål: Området skall hållas öppet för att nyttjas som replipunkt för besökare.

Åtgärder: Uppväxande sly skall röjas bort. Aplar och hagtorsbuskar skall finnas kvar. Hallon och nässlor hålls efter genom beskärning, eventuellt årligen.

Skötselområde 5

Beskrivning: Lövblandbestånd med alm, ek, ask samt enstaka bok.

Mål: Ek och bok skall behållas så länge det är möjligt.

Åtgärder: Träd som hotar speciellt värdefulla äldre bokar och ekar skall avverkas successivt. För att förbättra och vidmakthålla genomsikten mot bäcken utföres svaga röjningar i anslutning till denna. Röjningsavfall lämnas kvar eller läggs på stigar som inte skall nyttjas. Brynet och ett mindre parti innanför detta får inte röras.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Målsättningen skall vara att allmänheten bereds goda möjligheter att uppleva nationalparken.

Dalby Söderskog är ett mycket populärt utflyktsmål, ca 60 000 personer besöker parken årligen, varav huvuddelen gör besök i april - maj. Söderskogen är en av Sveriges mest besökta nationalparker. För att bibehålla områdets vetenskapliga och kulturella naturvärden skall planeringen för friluftslivet inriktas på att kanalisera och informera besökarna.

Friluftsanordningarna är markerade på bilaga 2.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet - kommunikationer

Beskrivning: Nationalparken nås via avfart från riksväg 16 mellan Lund och Dalby. Parkeringsplats finns vid entréen. Buss i linjetrafik går mellan Lund och Dalby.

Åtgärd: Inga ytterligare åtgärder för att öka tillgängligheten till parken erfordras.

2.2.2 Friluftsanordningar

Stigar

Beskrivning: Inom nationalparken finns en stor mängd stigar varav de flesta är uppkomna spontant (se bilaga 3). Mängden stigar innebär en kraftig slitning på vegetationen, framförallt i den södra delen av parken. Det är därför angeläget att snarast begränsa stigantalet inom parken.

Mål: Så långt möjligt begränsa stignätet under förutsättning att friluftslivet inte missgynnas.

Åtgärder: Stigar som inte bör finnas skall läggas igen med ris, som antingen utgöres av avverkningsavfall eller nedfallna träd och grenar (se bilaga 4). Kvarvarande stigar (se bilaga 5) skall underhållas kontinuerligt. I anslutning till entréen skall finnas information som uppmanar besökarna att följa iordningställda stigar. Grenar eller träd som faller över stig skall dras åt sidan eller sågas av där stigen passerar. Spångning skall utföras över fuktiga och andra slitagekänsliga partier varvid sågat eller bilat virke skall användas. Finns ekplankor att tillgå skall sådana i första hand nyttjas. Plankorna skall ha sådan bredd att två personer kan mötas. Där stigarna passerar bäcken skall broar finnas. Nuvarande broar skall bytas eller förbättras. Där stigar passerar över gårdsgård, i gränsen, skall stättor finnas. Två huvudstigsystem skall finnas och markeras särskilt på informationstavlan och i foldern; den s k "skogs-promenaden" och "naturstigen". Stigarna skall inte markeras i terrängen på annat sätt än att vägvisare i trä sätts upp i stigmorsningar och på andra ställen där risk finns att gå fel.

Handikapps- och barnvagnsvänlig stigslinga

Beskrivning: Nationalparken är mycket attraktiv och besöks av många människor. Det är för närvarande nästan omöjligt att inom någon del av parken ta sig fram med rullstol eller barnvagnar under de mest attraktiva månaderna april - maj.

Åtgärder: En handikapps- och barnvagnsvänlig stig skall anläggas från entréen och ett hundratal meter in i skogen så att besökare av denna kategori skall kunna uppleva skogen och den fina vårfloran. Detaljförslag över de anordningar som erfordras skall upprättas av naturvårdsförvaltaren i samråd med naturvårdsverket.

Rastbord och bänkar

Beskrivning: Rastbord och bänkar finns i anslutning till parkeringsplatsen utanför parken.

Riktlinjer: Minst två rastbord med bänkar skall finnas vid parkeringsplatsen.

Parkeringsplats

Beskrivning: Parkeringsplats med plats för ca 25 bilar finns i

anslutning till nationalparksentréen. Huvuddelen av p-platsen ingår i nationalparksfastigheten.

Åtgärd: Parkeringsplatsen bör utökas så att det finns plats att parkera buss. Om behov finns bör parkeringsplatsen förbättras t ex genom att lägga "hålsten". Ett lågt staket bör anläggas mot den allmänna vägen i syfte att förbättra trafiksäkerheten vid p-platsen.

Sanitära anordningar

Beskrivning: Tre soptunnor finns i anslutning till parkeringsplatsen. TC finns inte.

Åtgärd: Soptunnor skall finnas vid p-platsen. Antalet soptunnor anpassas efter besöksfrekvensen.

2.2.3 Renhållning

Sopor skall genom avtal med Lunds kommun omhändertagas av kommunen.

2.2.4 Information

Informationsskyltar skall finnas vid parkeringsplatsen och i övrigt längs nationalparksgränsen där stigar passerar.

Folder skall finnas på svenska. Foldern bör även finnas på engelska. Foldern skall omfatta både nationalparken och naturreservatet Dalby Norreskog.

Naturstig bör anläggas enligt bilaga 2. Naturstigen skall vara av typen folderstig med fasta markerade stationer. Förslag till naturstigens innehåll upprättas av naturvårdsförvaltaren i samråd med naturvårdsverket.

Hästhagevallen. Information om Hästhagevallen bör finnas i anslutning till vallen. Förslag till sådan informationsskylt upprättas av ansvarig för kulturminnesvården.

Annan information om Dalby Söderskog, t ex lärarhandledning, kan framställas när behov föreligger.

2.2.5 Utmärkning av nationalparkens gräns

Utmärkningen skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

3 TILLSYN

Nationalparken skall stå under kontinuerlig tillsyn genom naturvårdsförvaltarens försorg. För tillsynen skall upprättas instruktion.

4 DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange

1. var åtgärden är utförd
2. vilken åtgärd som utförts
3. år och månad för åtgärdens utförande
4. kostnader
5. finansiering
6. intäkter
7. eventuella noteringar om åtgärdens effekt eller om annat av intresse inom nationalparken, t ex slitage och andra störningar p g a friluftslivet.

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid eventuell revidering av skötselplanen.

Bilagd blankett (bilaga 6) skall användas för denna dokumentation.

5 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

5.1 Ekonomisk utredning

Ekonomisk flerårsplan avseende kostnader och intäkter för naturvårdsförvaltningen skall upprättas.

5.2 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Samtliga åtgärder som rör istandsättning och underhåll av mark och vatten samt anordningar för friluftslivet jämte renhållning och tillsyn bekostas av naturvårdsverket. Naturvårdsförvaltaren skall tillse att beredskapsmedel nyttjas så långt det är möjligt och lämpligt.

Förbättring och omläggning av stigsystemet samt förbättring av informationen ges högsta prioritet.

6 ÅTGÄRDSPROGRAM FÖR ENGÅNGSÅTGÄRDER

1. Se över stigsystemet. 1986.
2. Upprätta ekonomisk flerårsplan. 1986-87.
3. Producera folder och informationstavlor. 1985-86.
4. Se över broarna . 1985-86.
5. Anlägga naturstig. 1986-87.
6. Anlägga handikappsvänlig stig. 1986-87.

7 LITTERATURFÖRTECKNING

7.1 Geologi

Tamm, O. Brunjorden i Sverige, Svenska skogsvårdsföreningens tidskrift, 1930.

7.2 Botanik

Johansson, A, Grahn, B. Dalby Hage. Vegetation och markkemi. 3-betygsuppsats, Avd för ekologisk botanik, Lunds universitet, 1971.

Malme, Gust. O. L. Lavvegetationen i Dalby Söderskogs Nationalpark, Kungl Svenska Vetenskapsakademiens Skrifter i Naturskyddsärenden nr 27, 1934.

Waldheim, S. Mossvegetationen i Dalby Söderskogs nationalpark, Kungl Svenska Vetenskapsakademiens avhandlingar i naturskyddsärenden nr 4, Stockholm, 1944.

Weimarck, H. De enligt naturskyddslagen skyddade botaniska objekten i Skåne, Skånes Natur, 1953.

7.2.1 Skog

Lindquist, B. Den skandinaviska bokskogens biologi, Svenska skogsvårdsföreningens tidskrift, 1931;

- Den vildväxande skogsalmens raser och deras utbredning i Nordvästeuropa, Svenska växtgeografiska sällskapets handlingar, IV, 1932;
- Skogsalmen i Sverige, Sveriges Natur, 1933;
- Dalby Söderskog. En skånsk lövskog i forntid och nutid, Acta Phytogeographica Suecica, X, 1938;
- En lövskogs historia, Naturen och Vi, 1939;
- En lövskog på slätten, Natur i Skåne, Göteborg, 1947.

Lindgren, L. Skötsel av lövskogsområden. Vegetationsförändringar i Dalby Söderskog, Meddelande nr 11 från Forskargruppen för skötsel av naturreservat, 1971.

Schotte, G. Beskrivning av skogsförsöksanstaltens försöksytor i Skåne, Statens skogsförsöksanstalts exkursionsledare, V, 1922.

En karta över trädbeståndet inom denna nationalpark har upprättats av framl professor G V Schotte och dennes assistent H Andren men icke utgivits.

7.3 Allmänt

Anon, Dalby Hage, Skånes Natur, 1916/17.

Bülow, W. Vallfartsorter, Skånes Natur, 1910.

Dalby Söderskog, Meddelanden från Skånes ornitologiska förening, Årgång 6, 1967, häfte 2, s 22.

Dalby Söderskog - en bildsvit, Sveriges Natur 58, 1967, s 68-69.

Dalby Hage. Skall den bli bevarad som naturskyddsområde? Sveriges Natur (ej sign), s 173-177, 1917.

Dalby hage nationalpark, Sveriges Natur (ej sign), s 122-123, 1918.

Lindgren, L. Dalby Söderskog - naturskog eller park? Skånes Natur, 1972.

Lindquist, B. Dalby Hage. Ett principuttalande i en naturskyddsfråga, Skånes naturskyddsförenings årsskrift 1926-1927, Lund, 1927;

- Dalby Söderskog - en skånsk lövskog i forntid och nutid, Acta Phytogeographica Suecica, Stockholm, 1938;
- En lövskogs historia, Naturen och Vi, 1939;

- I Dalby Söderskog, Röster i Radio 26, Stockholm, 1940;
- En lövskog på slätten, Natur i Skåne, 1968.

Lövkvist, B. Dalby Hages söderskog, Skånes Natur, 1968.

Malmer, Lindgren, Persson . Vegetational Succession in a South Swedish Deciduous Wood. Vegetatio, 1978, Volym 36, 17-29, Haag, Holland.

Persson. Succession in a South Swedish Deciduous Wood: a Numerical Approach. Vegetatio, 1980, Volym 43, 103-122, Haag, Holland.

Weimarck, H. Vården av naturskyddade områden, Sveriges Natur, 1955;

- De enligt naturskyddslagen skyddade botaniska objekten i Skåne, Skånes Natur 40, Lund, 1953;
- Skånes naturskyddsförening 50 år, 1910 12/2 1960, Skånes natur 47, Lund, 1960;
- Dalby Söderskog, Domänsstyrelsens nationalparksserie, 1961.

7.4 Övrigt

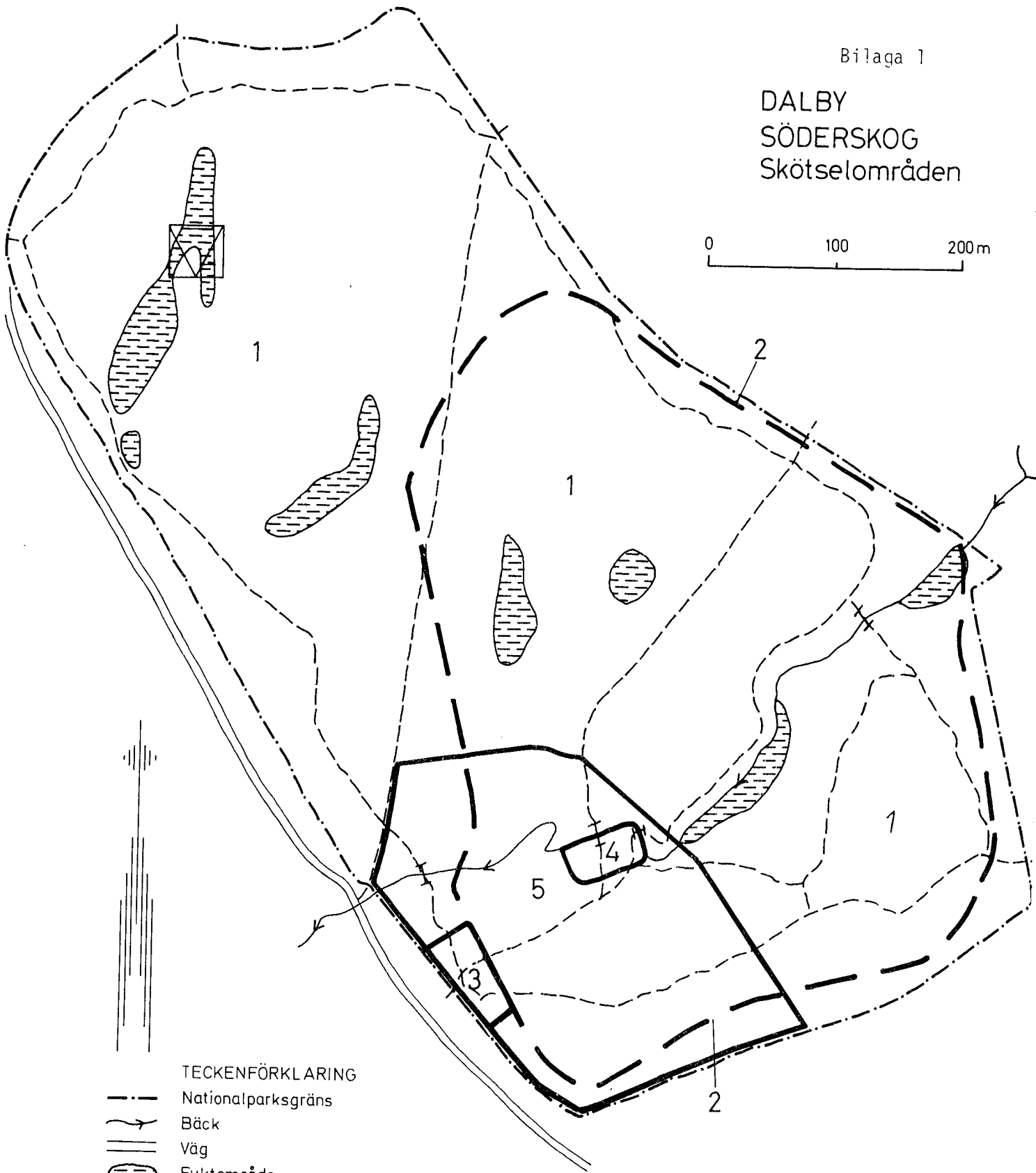
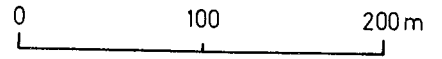
Domänverket, Skötselplan för nationalparken Dalby Söderskog, 1974.

Hesselmann, H. Studier öfver salpeterbildningen i naturliga jordmåner, Meddelanden från statens skogsforsöksanstalt, 1917.

Nilsson, B. Fritid - innebörd, målsättning och omfattning. Dalby Söderskog - en intervjuundersökning bland besökarna, Sociologiska institutionen, Lunds universitet, 1972, Stencil.

Rausing, Gad. Dalby Söderskog, Kanute and Lund (Medd. från Lunds universitets historiska museum, 1969-70).

DALBY
SÖDERSKOG
Skötselområden

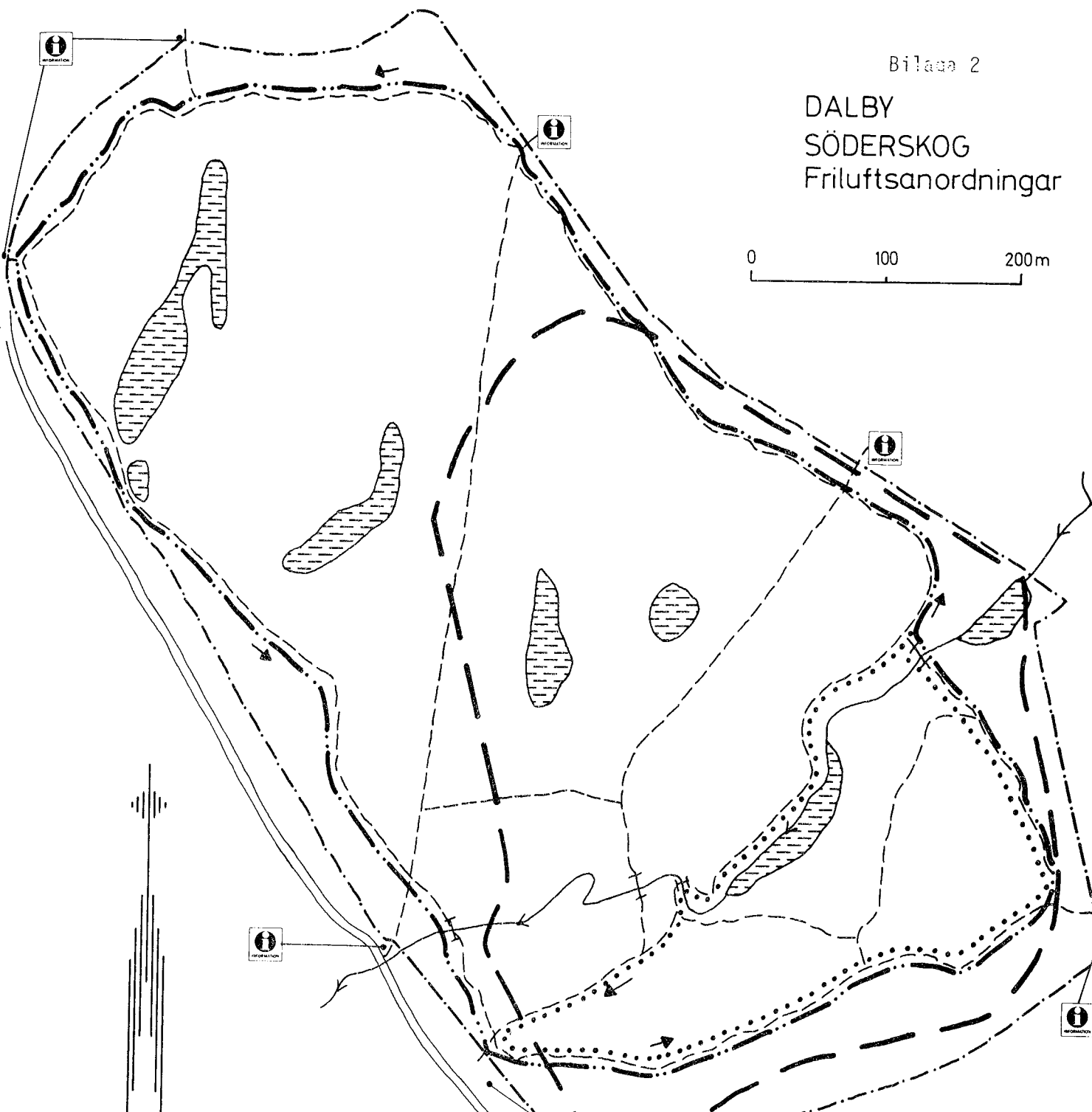

TECKENFÖRKLARING

- Nationalparksgrens
- Bäck
- Väg
- Fuktområde
- "Hästhagevallen"
- Stig
- Bro
- Gräns för skötselområde
- PMK-ruta

DALBY
SÖDERSKOG
Friluftsanordningar

0 100 200m

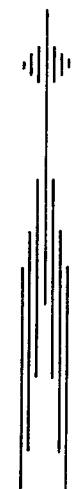
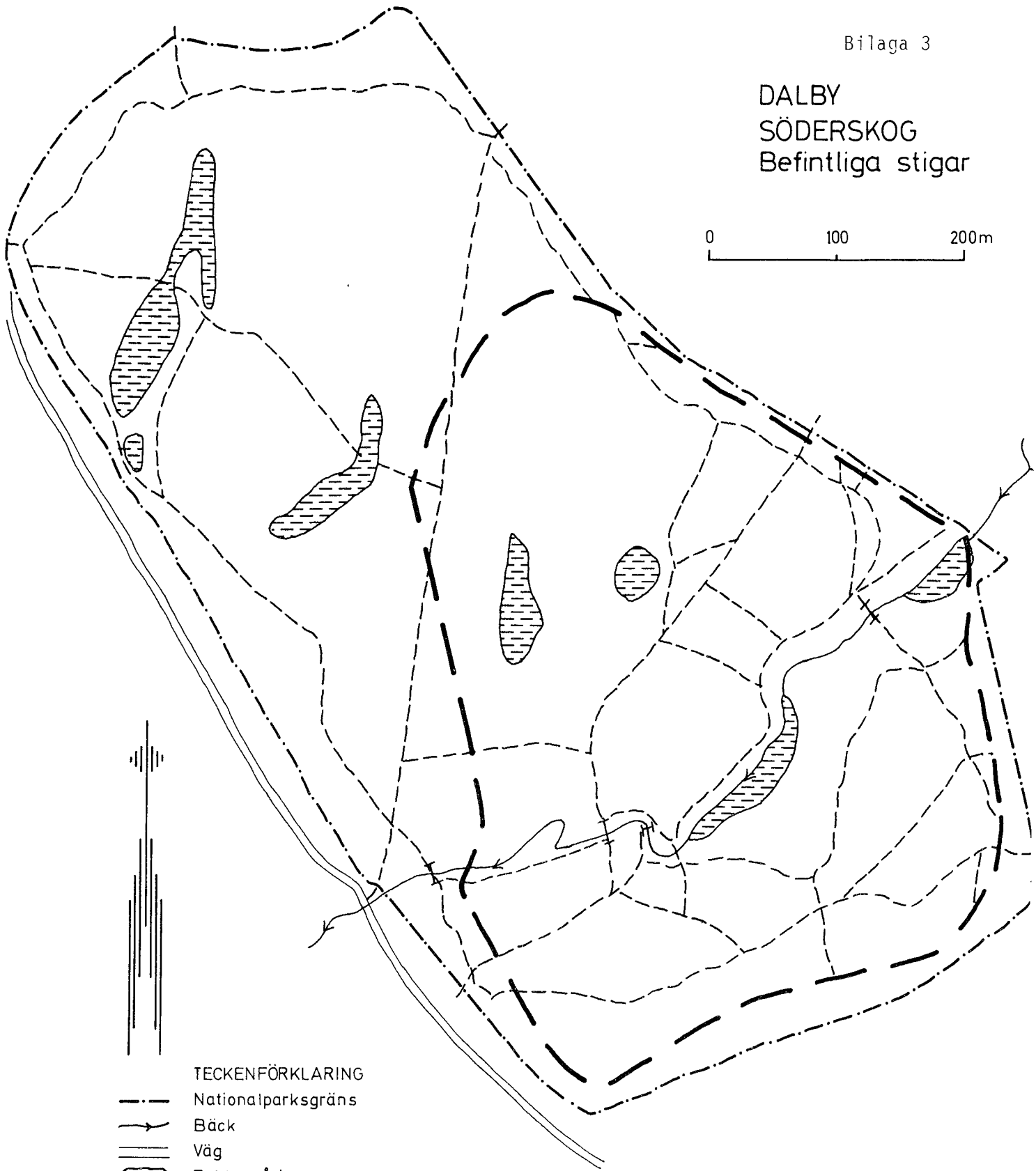
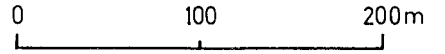

TECKENFÖRKLARING

- · — Nationalparksgrens
- Bäck
- ||| Väg
- ▨ Fuktområde
- — — "Hästhagevallen"
- - - Stig
- || Bro
- · - · "Skogspromenaden"
- · · · Naturstig

P [Tree icon] [Bench icon] [Information icon]

DALBY
SÖDERSKOG
Befintliga stigar

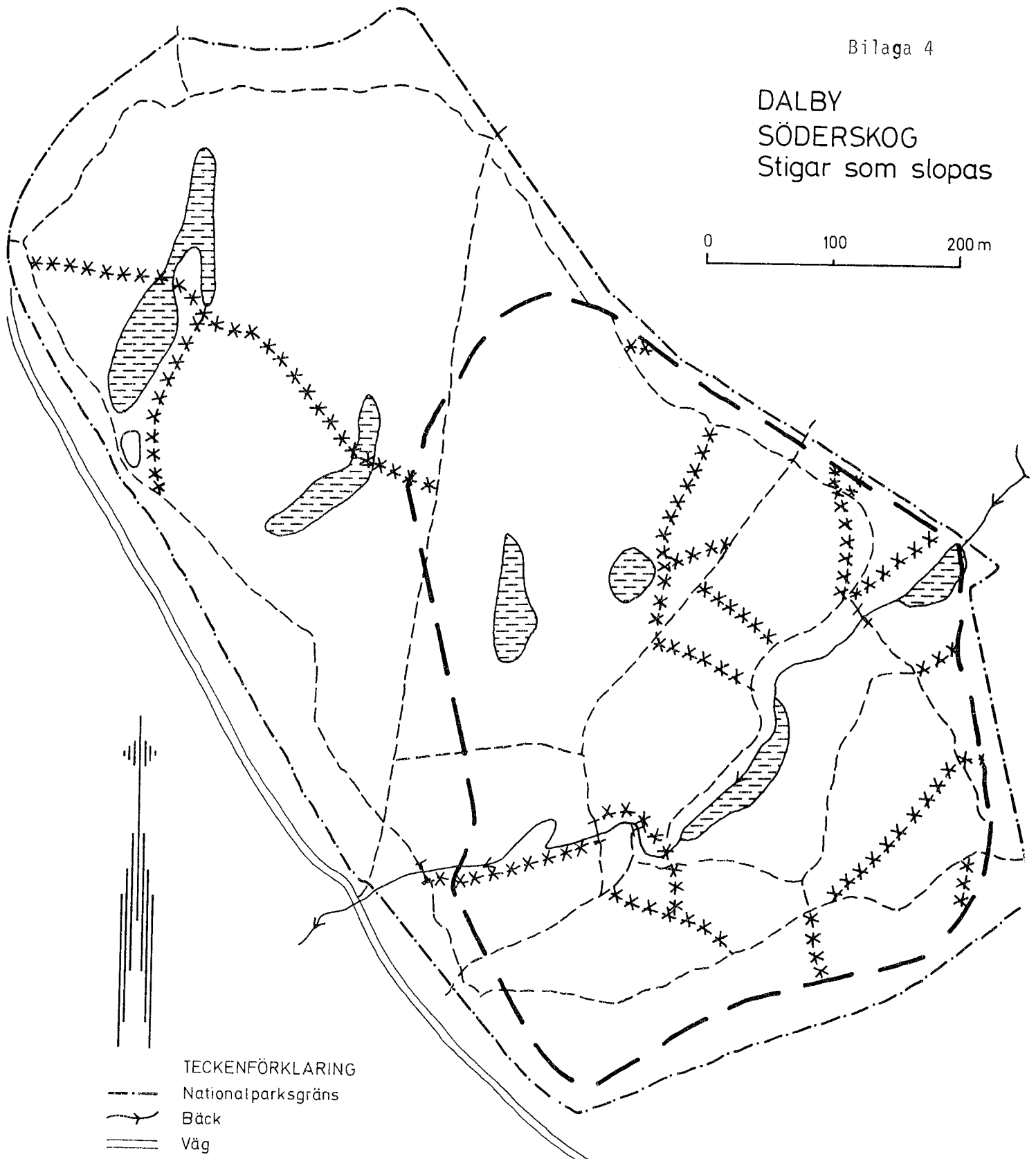

TECKENFÖRKLARING

- Nationalparksgräns
- Bäck
- Väg
- Fuktområde
- "Hästhagevallen"
- Stig
- Bro

DALBY
SÖDERSKOG
Stigar som slopas

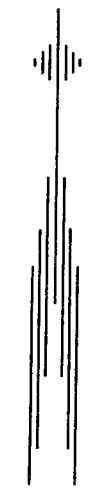
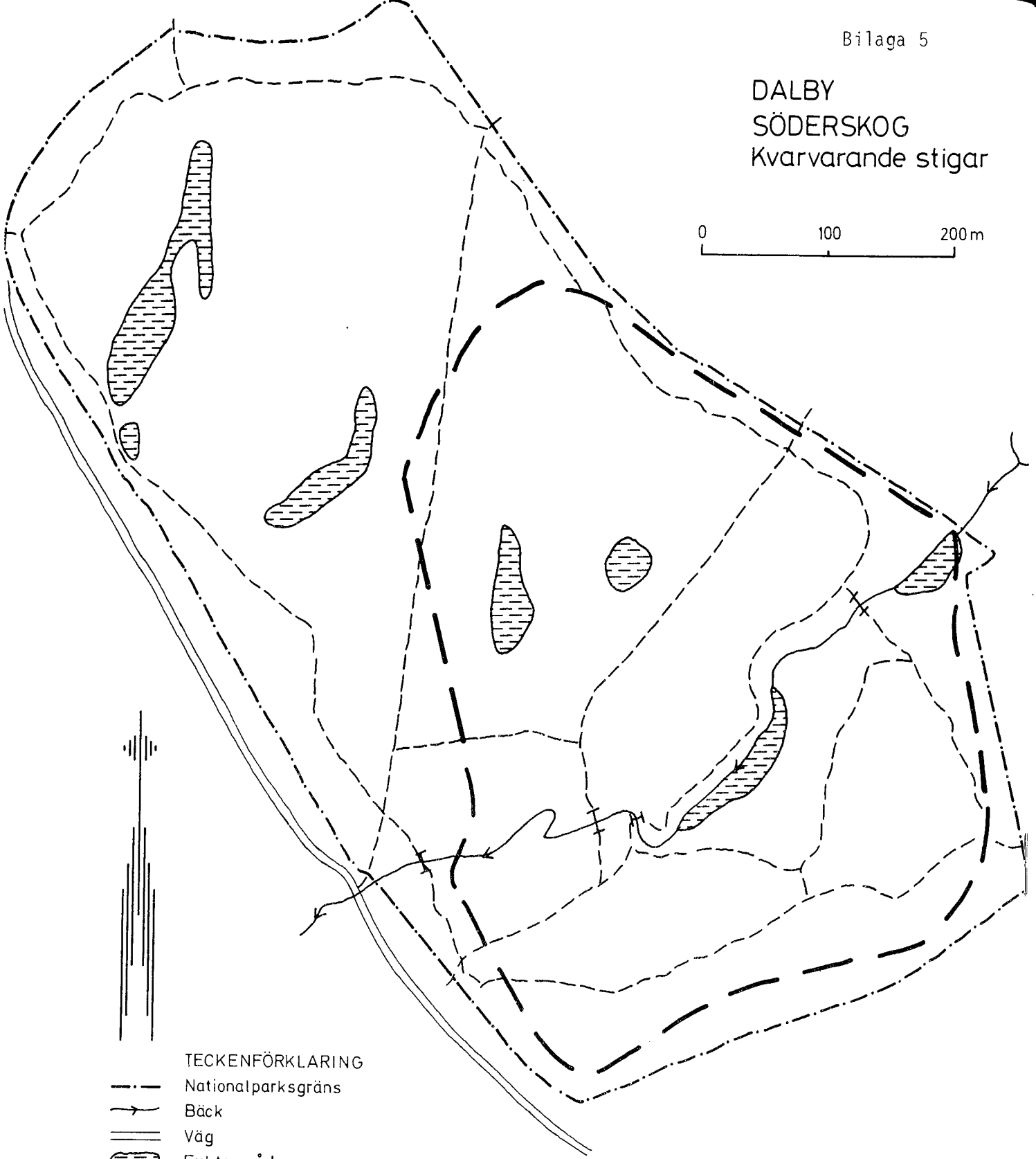
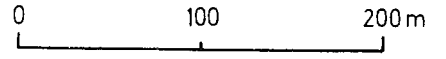
0 100 200 m

TECKENFÖRKLARING

- Nationalparksgräns
- Bäck
- Väg
- Fuktområde
- "Hästhagevallen"
- Stig
- Stig som skall slopas
- Bro

DALBY
SÖDERSKOG
Kvarvarande stigar

- TECKENFÖRKLARING
- · — Nationalparksgräns
 - > Bäck
 - == Väg
 - ▨ Fuktområde
 - — "Hästhagevallen"
 - - - Stig
 - || Bro

DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Objekt Nr	Utförd åtgärd	År Månad	Kostnader Kr	Finan- siering	Intäkter Kr	Ev noteringar om åtgärdens effekt, etc
1	2	3	4	5	6	7

NATIONALPARKEN DALBY SÖDERSKOG.

Skötsel föreskrifter

godkända av skötselrådet i Malmöhus län den 17 maj 1972.

Nationalparken Dalby Söderskog har, genom särskilt riksdagsbeslut år 1918, tillkommit "i syfte att bevara ett område med sydsvensk lövskog".

Allmän målsättning

Den allmänna målsättningen för nationalparken skall vara att bevara dess naturvetenskapliga och kulturella värden genom att låta skogen fritt få fortsätta sin utveckling mot naturskog. Därvid skall beaktas möjligheterna att genom vårdåtgärder förlänga omloppstiden för den äldre ek- och bokskogen. Allmänheten skall beredas möjligheter till vistelse inom området.

Revision av åtgärdsprogram skall ske vart tionde år.

Allmänna principer:

Växtliga större träd gynnas i enlighet med för varje skötselområde gällande föreskrifter. Döda och döende träd kvarlämnas i den mån de ej utgöra fara för allmänheten.

Möjligheterna till naturlig förnyring skall beaktas.

Bryn och ytterområden behandlas med största försiktighet med hänsyn till risken för stormskador.

Huggning och utforsling av virke skall ske med största varsamhet och endast då marken är frusen.

Röjning får utföras endast under höst och vinter.

Ur antikvarisk synpunkt får Hästhagevallen röjas evad gäller buskar och mindre träd, även om stig därvid skulle komma att utbildas.

Ris och grenar från vindfällan, avverkning och röjning skall snarast skäras ner för att förmultna på platsen.

Befintliga stigar enligt (stig)-karta hållas i sådant skick att allmänhetens framkomlighet underlättas. Röjning vid sidorna, utläggande av ekplank på fuktiga ställen och anordnande av "trappor" i branta slänter utföres där så bedöms erforderligt.

Skötseln skall utföras enligt åtgärdsförslag för respektive skötselområde enligt vidlagd karta.

Detaljföreskrifter för skötselområden:

Indelning i och numrering av skötselområden hänför sig till tidigare plan, upprättad den 24.11.1960 av Hjalmar Månsson.

Skötselområde 1.

Beskrivning: Blandbestånd med grov alm som dominerande trädslag. Partier med grupper av äldre ek samt medelålders och äldre ask.

Mellanskikt bestående av alm och ask, buskskikt av hagtorn.

Målsättning: Området får utvecklas fritt med undantag för att starkt fröproducerande honaskar avverkas.

Åtgärder: Engångsåtgärder: Enstaka starkt fröproducerande honaskar avverkas.

Underhållsåtgärder: - -

Skötselområde 2.

Beskrivning: Starkt överslutet bestånd av medelålders ask.

Buskskikt av hassel och enstaka hagtorn.

Målsättning: Området får utvecklas fritt.

Åtgärder: Engångsåtgärder: - -

Underhållsåtgärder: - -

Skötselområde 3.

Beskrivning: Området inkluderas i skötselområde 2 vad gäller såväl beskrivning som målsättning och åtgärder.

Skötselområde 4.

Beskrivning: Ekdominerat bestånd med tilltagande inblandning av ask och alm.

Mellanskikt bestående av alm, buskskikt av hassel och hagtorn.

Målsättning: Området får utvecklas fritt dock att de äldre ekarna i beståndet behålles så länge som möjligt.

Åtgärder: Engångsåtgärd: Enstaka ekar avverkas för att ge de kvarvarande bättre utvecklingsmöjligheter.

Underhållsåtgärder: - -

Skötselområde 5.

Beskrivning: Blandbestånd med medelålders ask och alm som dominerande träslag.

Mellanskikt bestående av ask och alm, buskskikt av enstaka slån, hassel och hagtorn.

Målsättning: Olikåldrig blandskog med enstaka ekar. Vad avser "Stora Kroppekärr" skall gälla att områdets ängskaraktär skall bibehållas.

Åtgärder: Engångsåtgärder: I "Stora Kroppekärr" bortröjes träd och buskar.

Underhållsåtgärder: Gallring varvid ekarna gynnas. I "Stora Kroppekärr" bortröjes sly och stubbskott.

Skötselområde 6.

Beskrivning: Medelålders askbestånd med buskskikt av hagtorn.

Målsättning: Askbestånd.

Åtgärder: Engångsåtgärder: - -

Underhållsåtgärder: Upprepade svaga gallringar.

Skötselområde 7.

Beskrivning: Ekdominerat blandbestånd med områden av ask, alm samt enstaka bok.

Buskskikt av hassel.

Målsättning: Området får utvecklas fritt dock att de äldre ekarna i beståndet behålles så länge som möjligt.

Åtgärder: Engångsåtgärder: Enstaka ekar avverkas för att ge de kvarstående bättre utvecklingsmöjligheter.

Underhållsåtgärder: Underskiktet röjes svagt i sydligaste delen för att vidmakthålla och förbättra genomsikten kring bäcken.

Skötselområde 8.

Beskrivning: Blandbestånd med äldre bok som dominerande träslag.

Mellanskikt av alm och bok, buskskikt med enstaka hassel.

Målsättning: Bokdominerat blandbestånd med gynnande av äldre träd. Vad avser "Sträntebäckskärret" gäller att inga åtgärder där får utföras.

Åtgärder: Engångsåtgärder: Befintliga lönnar avverkas.
Underhållsåtgärder: Svaga huggningar för att gynna äldre träd. Underskiktet röjes svagt för att vidmakthålla och förbättra genomsikten mot bäcken.

Skötselområde 9.

Beskrivning: Överslutet bestånd av klibbal.

Målsättning: Området får utvecklas fritt, dock skall befintliga lönnar avverkas.

Åtgärder: Engångsåtgärder: Befintliga lönnar avverkas.
Underhållsåtgärder: - -

Skötselområde 10.

Beskrivning: "Bökebackerummet". Äldre bokbestånd.

Målsättning: Bokbestånd med gynnande av äldre träd.

Åtgärder: Engångsåtgärder: Befintliga lönnar avverkas.
Underhållsåtgärder: Svaga huggningar för att gynna äldre träd. Underskiktet röjes svagt för att vidmakthålla och förbättra genomsikten mot bäcken varvid hagtorn om möjligt lämnas orörda.

Skötselområde 11.

Beskrivning: "Bökebackekärret". Klibbalbestånd.

Målsättning: Klibbalbestånd.

Åtgärder: Engångsåtgärder: Befintliga lönnar avverkas.
Underhållsåtgärder: Svaga gallringar.

Skötselområde 12.

Beskrivning: Dominerande bok med insprängda bestånd av alm och ask. Mellanskikt av alm, buskskikt av hassel och hagtorn.

Målsättning: Bokdominerat blandbestånd med inslag av alm och ask. Förlängd omloppstid. "Blå rummet" skall vara fritt från buskvegetation.

Åtgärder: Engångsåtgärder: "Blå rummet" frilägges från buskvegetation.

Underhållsåtgärder: Svaga gallringar, varvid äldre träd gynnas i avsikt att åstadkomma förlängd omloppstid. Underskiktet röjes svagt för att vidmakthålla och förbättra genomsikten mot bäcken varvid hagtorn om möjligt lämnas orörda.

Skötselområde 13.

Beskrivning: "Dansbanan". Gammal ängmark under igenväxning med buskvegetation.

Målsättning: Området skall hållas öppet. Aplerna kvarlämnas och frihugges.

Åtgärder: Engångsåtgärder: Aplerna frihugges.

Underhållsåtgärder: Buskar och lövsly bortröjes årligen. Hallonris och nässlor efterhålls genom upprepad nedskärning.

Riset brännes på platsen. Underskiktet längs bäcken röjes svagt för att vidmakthålla och förbättra genomsikten mot bäcken varvid hagtorn om möjligt lämnas orörda.

Skötselområde 14.

"Blå rummet"

Beskrivning: Området inkluderas i skötselområde 12 vad gäller såväl beskrivning som målsättning och åtgärder.

Skötselområde 15.

Beskrivning: Området inkluderas i skötselområde 12 vad gäller såväl beskrivning som målsättning och åtgärder.

Skötselområde 16.

Beskrivning: Almbestånd med enstaka ekar och askar. Mellanskikt av yngre bok i södra delen, buskskikt av hassel och hagtorn.

Målsättning: Almbestånd med enstaka ekar och askar.
Sydöstra delen av området som är bevuxet med bok-
ungskog, får utvecklas fritt.

Åtgärder: Engångsåtgärder: - -
Underhållsåtgärder: Svaga gallringar varvid
äldre träd gynnas.

Övriga åtgärder:

Ny karta, baserad på flygfotokarta, upprättas varvid å nu-
varande karta markerade fuktstråks läge justeras och mera
permanent fria vattenytor utmärkas.

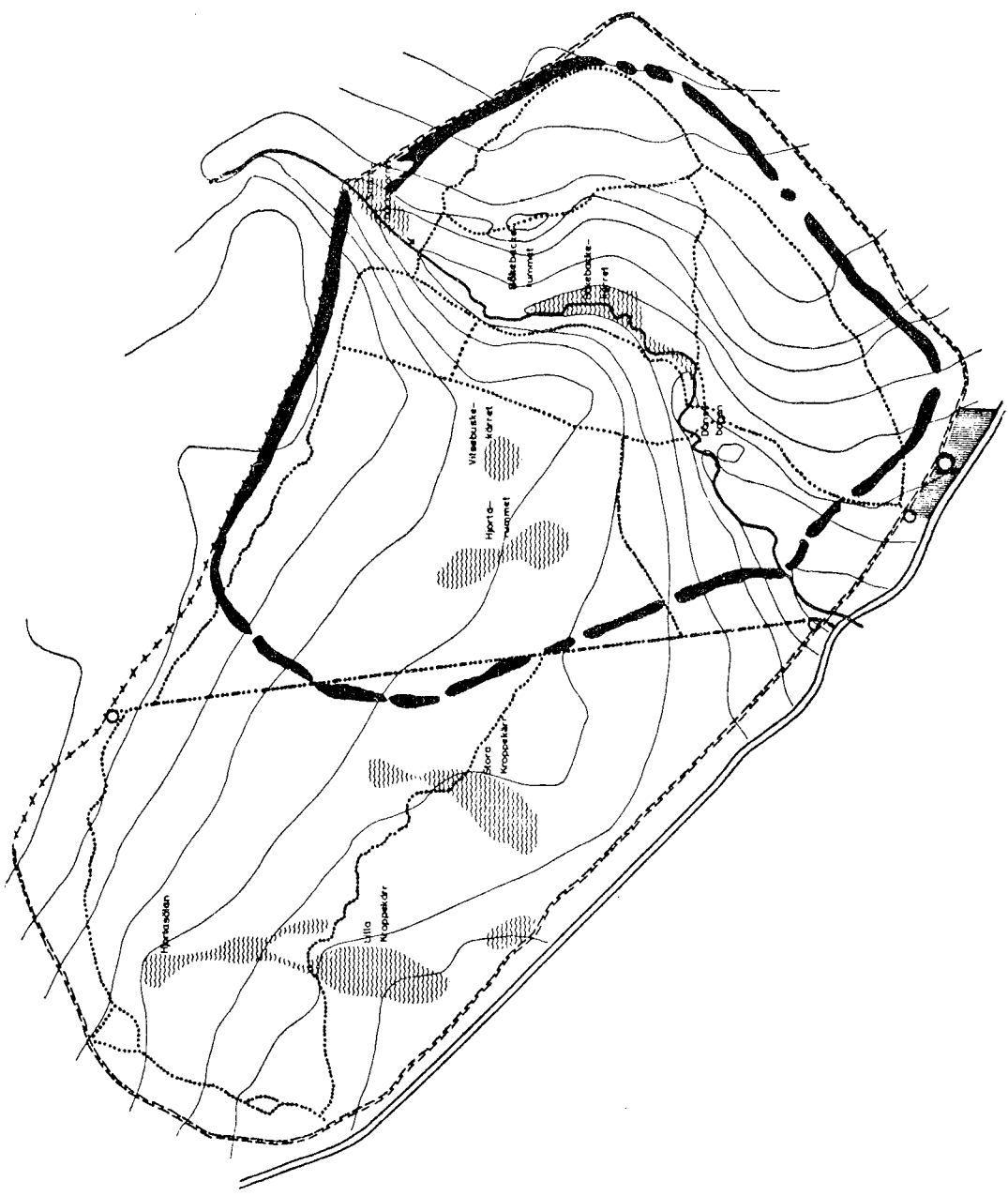
Stigsystemet överses och mindre åtgärder för att öka fram-
komligheten vidtages vid behov.

Parkeringsplatsen utökas mot SO, lämpligen i form av en gräs-
bevuxen plan "armerad" med exempelvis storgatsten el. dyl.
I samband därmed bör röjning utföras längs stenvallen så att
densamma frilägges mot vägen. Inga ingrepp får göras i skog-
och buskvegetation innanför stenvallen.

Evad avser kraftledning skall nödvändiga ingrepp utföras av
Domänverkets personal och utföras på sådant sätt att brynet
förblir intakt. Grenar från överhängande träd skall kapas på
sådant sätt att minsta möjliga spår av ingreppet uppstår.

Brynet mot NO behandlas på sådant sätt att detsamma blir
tätare varefter vallen så småningom bör kunna friläggas,
dock ej från större träd.

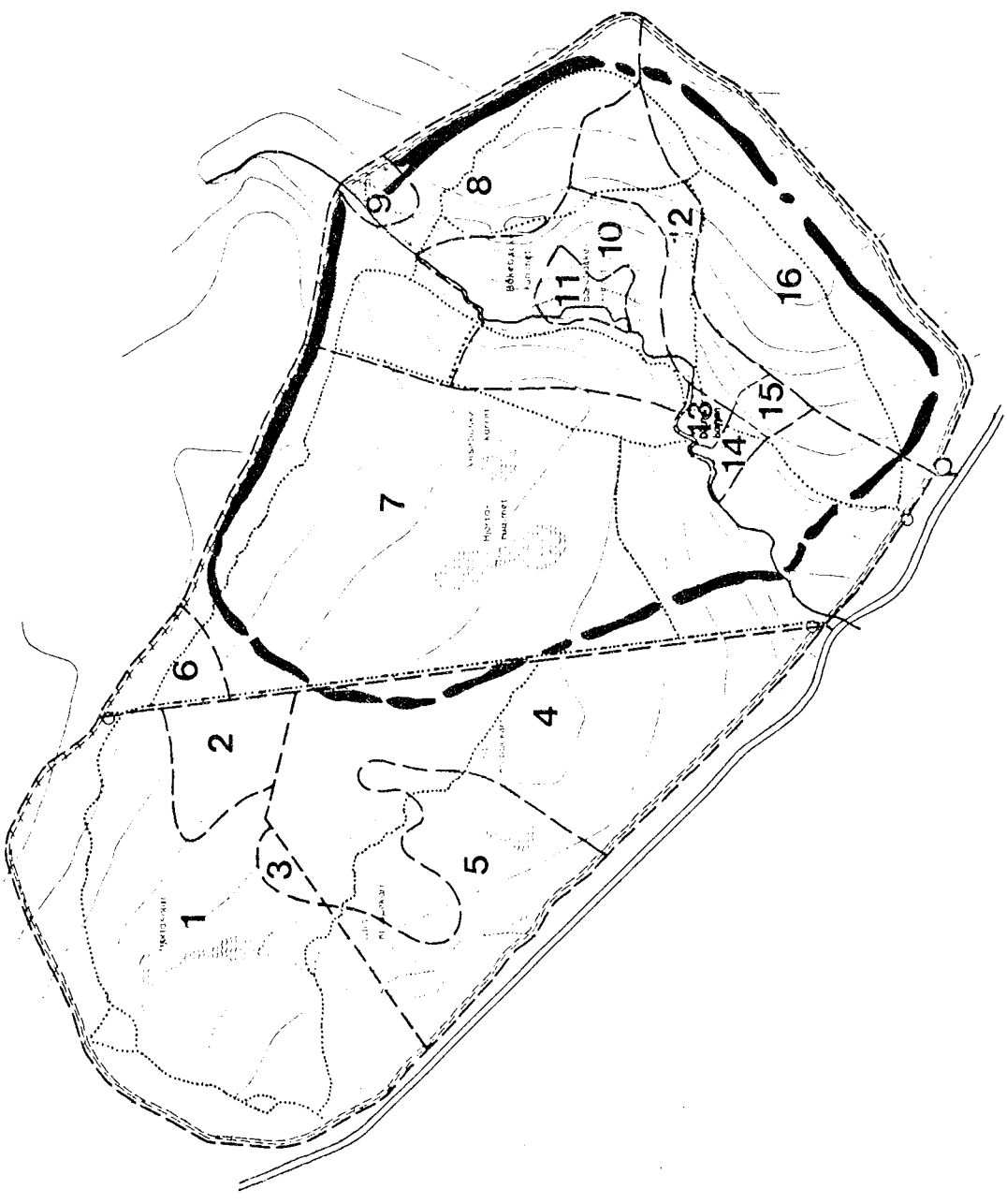
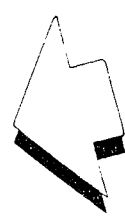
Taggtrådshägnaden mot betesmarken ersättes med hägnad av trä,
lämpligen tryckimpregnerat virke. Stättor anordnas i anslut-
ning till stigarna.

- ALLMÄN VÄG
- PARKERINGSPLATS
- KÖRBAR GÅNGVÄG
- STRÖVSTIG
- NIVÅKURVA, 2 m elev
- HÄSTHAGSVÄLLEN
- BACK
- FÖRSÄPDA MARKER
- STENSÅRDSGÅRD
- TRÅGÅRDSGÅRD
- INFORMATIONSTAVLA

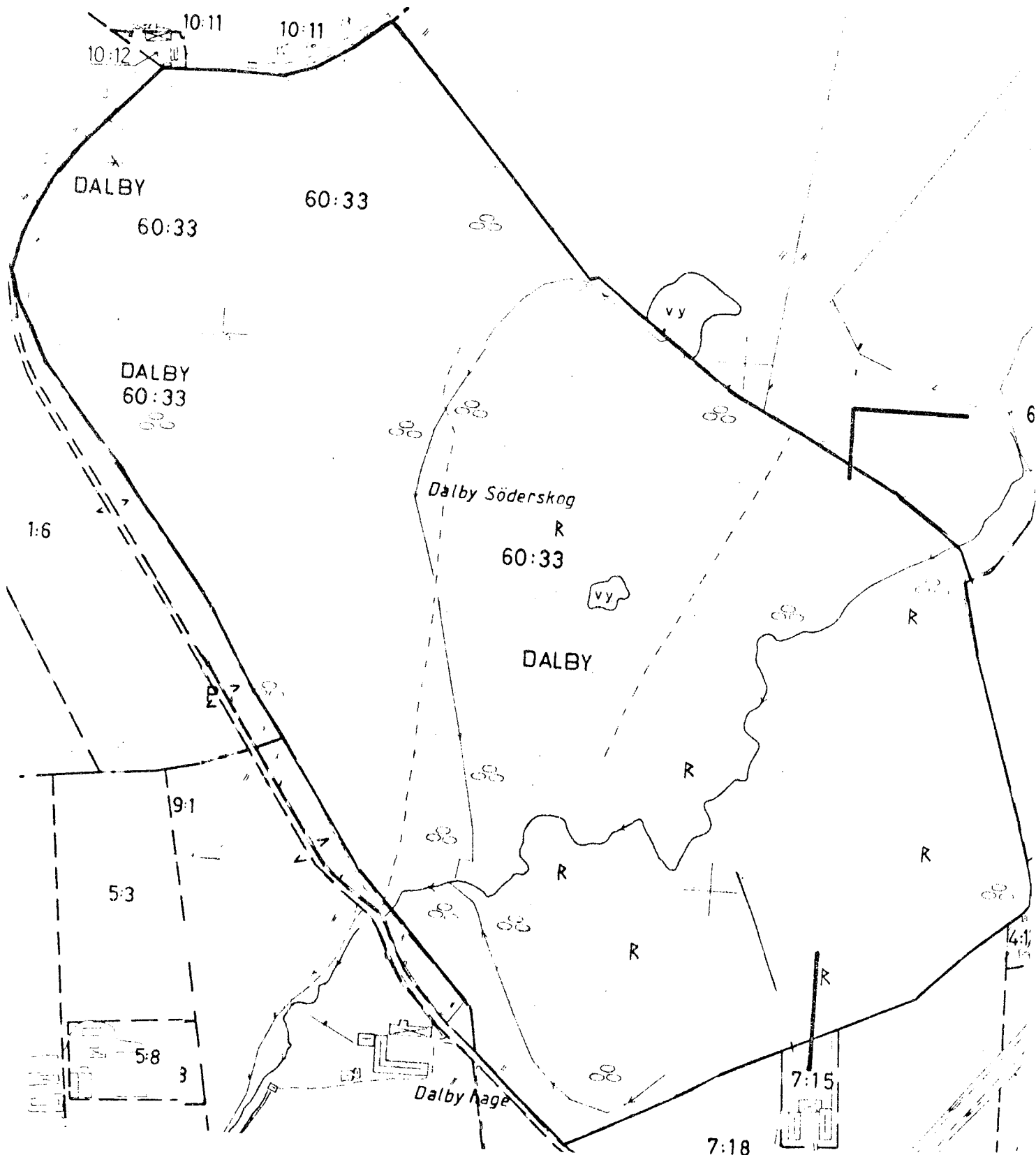
DOMÄNVERKET	REV.	DALBY SÖDESKOG
SÖDRA SKÅNES REVIR	1974	
	ARB. NR.	11111
	SKALA 1:2000	SIGLA

- nr
- BEGRENSNING
- ALLM VÄG
- PARKERINGSPLATS
- KÖRBAR GANGVÄG
- STROVSTIG
- NIVÅMURVA, 2 m. ekv.
- HÄSTHAGSVÄLLEN
- BACK
- FÖRSJUKPADE MARKER
- STENGÅRDSGÅRD
- TRAGÅRDSGÅRD
- INFORMATIONSTAVLA

DOMANVERKET	REV	DALBY SÖDESKOG
SÖDRA SKÅNES REVIR	1974	SKÖTSELPLAN
		SKALA 1:2000
		ARB. NR. 50A

Län	M	Objektnr	102 Bil 9
Landskap	Sk		
Socken	Dalby		
Namn	Dalby Söderskog		

SKÖTSELPLAN

Objekttyp	Fornborgsvall		
Fastighetsbeteckning	DALBY 60:33 Dalby Söderskog		Ek.karta 2C 4i
			Vårdareal ha 36
Markägare	Adress	Tel	
Staten genom Statens Naturvårdsverk Förvaltare: Domänverket			
Anmärkning			
Planen gäller som bilaga nr 9 till skötselplan för nationalparken och avser skötselområde nr 2.			

ALLMÄN BESKRIVNING

Föreliggande skötselplan avser skötselområde 2 inom Nationalparken Dalby Söderskog och omfattar den gamla fornborgsvallen "Hästhagevallen". Denna utgörs av en ca 1500 m lång vall med utanförliggande vallgrav. Vallens sträckning framgår av bifogad karta.

ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Vallen och vallgraven skall bevaras och hållas friröjd från sly och buskage.

BILAGOR FOTOKARTA DETALJKARTA UTDRAK UR FORNL.REG. SPECIALPLAN

Vårdplan upprättad/reviderad den 19/9 1984 av John-Eric Gustafsson

ÅTGÄRDER OCH FORTSATT ÅRLIG VÅRD

1. Rökning av allt sly och huvuddelen av buskage på vallen och i vallgraven. I anslutning till betesmarken i nordost skall brynet mot den öppna marken sparas. Enstaka hagtorsbuskage och andra bärande buskar kan eventuellt sparas på vallen och vallgraven. Rökning får utföras endast under höst och vinter.
2. Grovstädning varvid allt röjnings- och avverkningsavfall samt fallvirke i området transporteras bort från vall och vallgrav.

ÖVRIGT

Arbetena på vallen och i vallgraven skall utföras i nära samråd med förvaltaren av nationalparken.

Transport av virke inom nationalparken får ej ske med maskiner.

Slätter av gräs- och örtvegetation bör ej förekomma inom området.

Eventuella rotvältor på vallen skall tas bort under antikvarisk kontroll efter samråd med länsantikvarien.

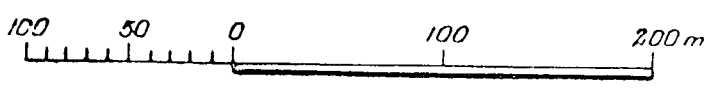
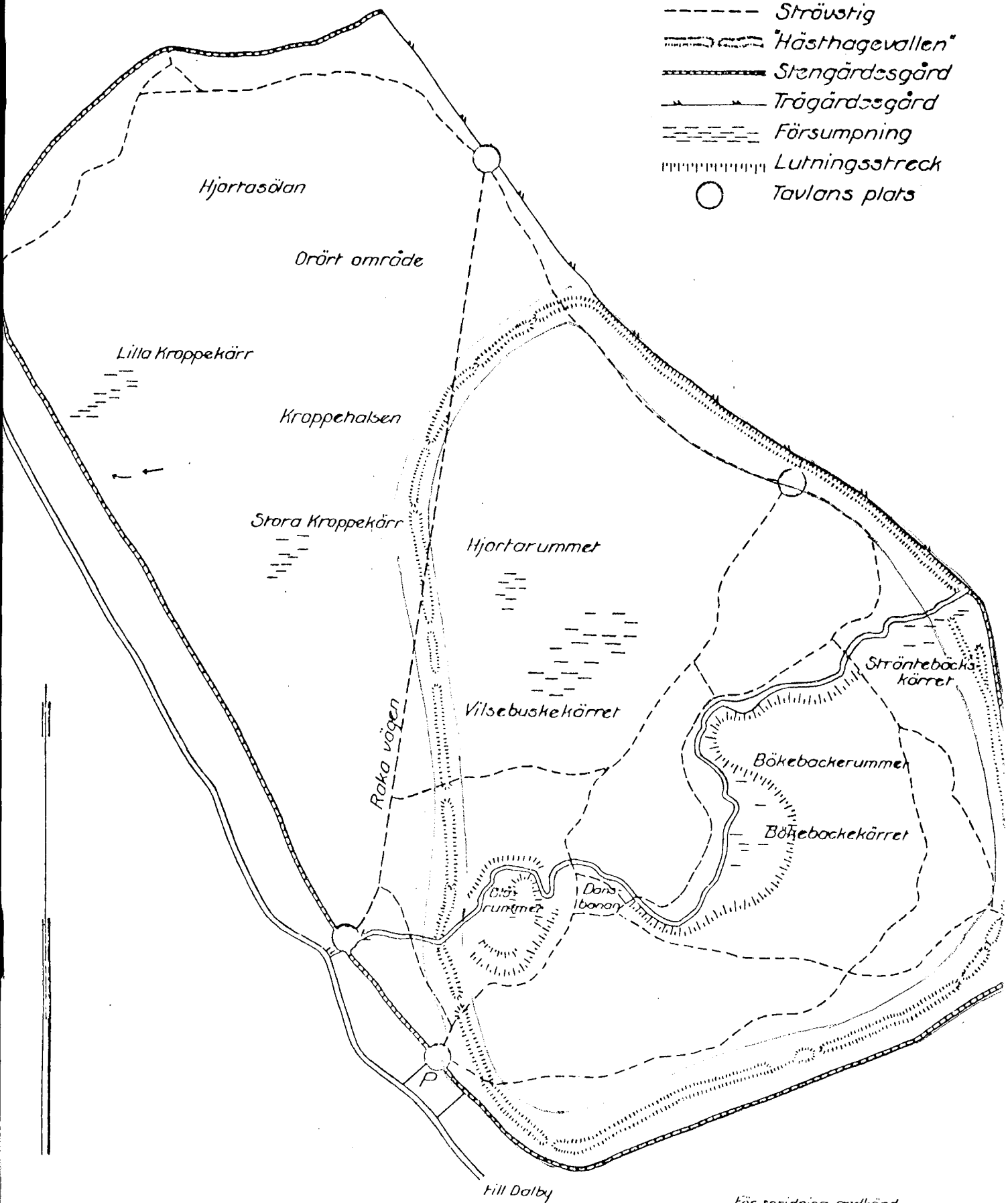
Befintliga promenadstigar på vallen kan bibehållas i nuvarande omfattning. Om onormalt slitage och skada uppstår får dessa stängas av. Stigarna får ej markeras.

SKYLTAR

Utöver samlingsskylt skall invid vallen sättas upp en skylt som informerar om vallens kulturhistoriska värde.

Beteckningar:

- Strövstig
- ====="Hästhagevallen"
- Stengårdsgård
- Trögårdsgård
- Försumpning
- Lutningsstreck
- Tavlan's plats

För spridning godkänd
i Rikets Allmänna Kartverk
den 30.3.66

Fyll bara i en sida. Bifoga om möjligt ett ex av rapporten!

REGISTRERINGSUPPGIFT

Organisation
Statens naturvårdsverk
 Institution eller avdelning
 Adress **Naturresursavdelningen**
Box 1302
171 25 SOLNA
 Telefon (även riktnr)
08-799 10 00

SNV projektbezeichnung
 Ärendebeteckn (diar nr)
 Utgivningsår/mån
1985-09
 Kontrakt nr (anslagsgivares)
 Rapportförfattare (efternamn, tilltalsnamn)
Malmberg, Stefan

INTERNT SNV
 Skall publiceras som:
 Allmänna råd
85:12
 SNV informerar
 SNV Rapport

Rapportens titel och undertitel (originalspråk samt ev översättning till svenska och/eller engelska)

Skötselplan för Dalby Söderskog nationalpark

Sammanfattning av rapport (fakta med huvudvikt på resultatet)

Det övergripande målet är att skogen i huvudsak fritt får utvecklas mot naturskog. Oavsett denna målsättning skall vissa mindre skogliga ingrepp få göras av estetiska och kulturminnesvårdsskäl, bl a för att gynna vissa gamla ståtliga ekar och bokar samt att på vissa platser framhäva den s k Hästhagevallen.

Dessutom skall alla inkommande barrträd och främmande trädslag, t ex sykomorlönn, avverkas inom hela nationalparken. För att bibehålla områdets vetenskapliga och kulturella naturvärden inriktas planeringen för friluftslivet på att kanalisera och informera besökarna.

Förslag till nyckelord samt ev anknytning till näringsgren och geografiskt område (t ex vattendrag, sjöar, län vid fältstudier m m)

Övriga bibliografiska uppgifter (t ex rapportserie, nr, år eller tidskrift, volym, år, sid)

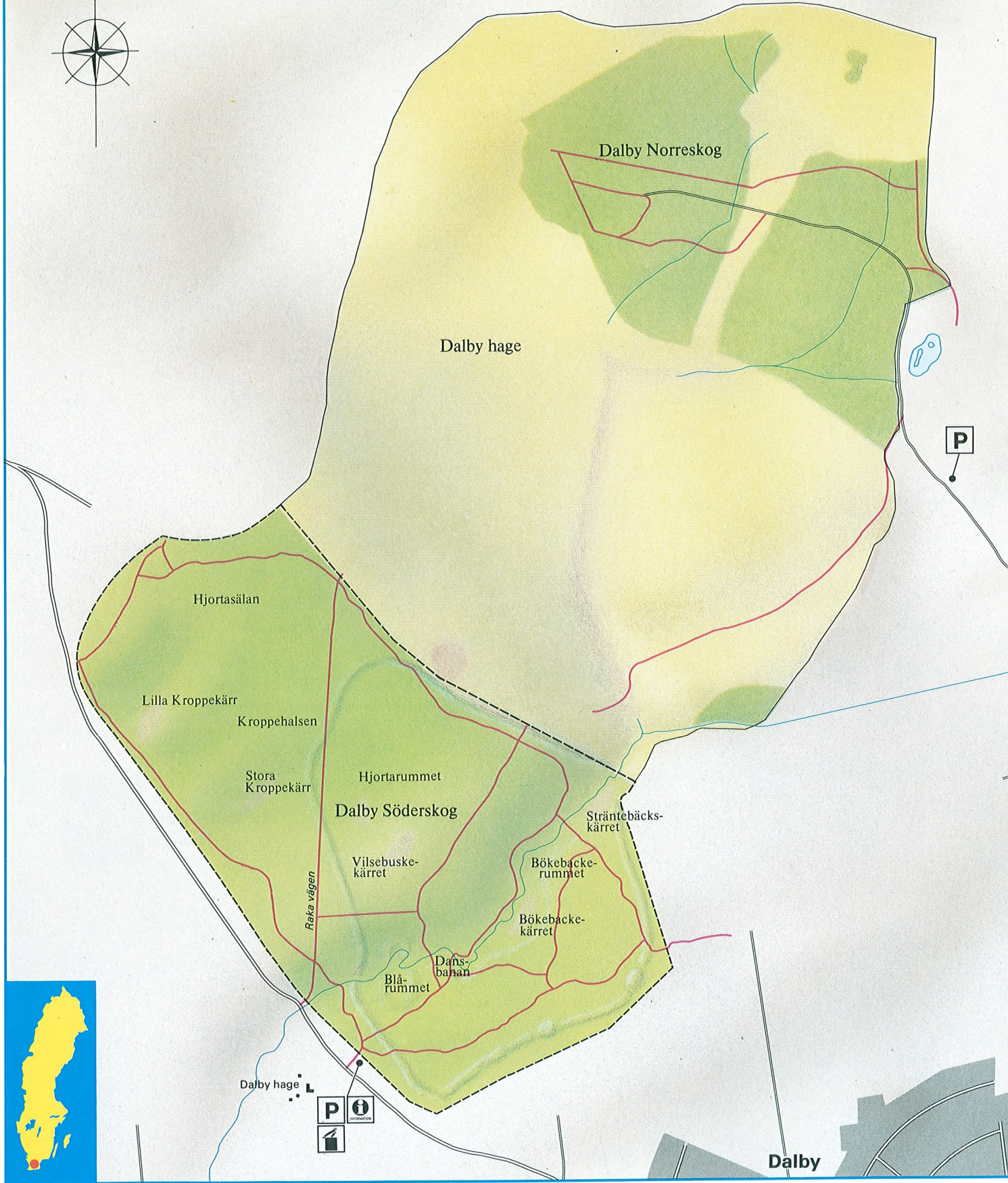
ISSN
0282-7271
 ISBN
91-620-0009-8

Beställningsadress för rapporten (om annan än ovan)

Språk
 Antal sid inkl bil

Tidskriftens/Rapportseriens titel

Fylls i av naturvårdsverket	IRS	GEO	WAT
	LAK	CAS-nr	
	Nyckelord		
	Dokumenttyp	Rapportnummer	

SVERIGES NATIONALPARKER

Dalby Söderskog

Naturvårdsverket

Skala 1:7000

0 100 200 300 400 m

Teckenförklaring

Avfall

Information

Parkering

----- Gräns för nationalpark

— Gräns för Dalby Norreskog naturreservat

— Markerad vandringsled

— Allmän väg

Gräsmark

Sankmark

Lövskog

Godkänd ur sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1983-04-20
LiberKartor, Stockholm 186163-1983